

УДК 075.2:355.4(470:477)“2023”

DOI 10.32840/cru2219-8741/2023.4(56).4

Ю. О. Нагорна

аспірантка

e-mail: yuli4.nag17@gmail.com, ORCID: 0000-0001-8540-8440

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
вул. М. Кривоноса, 2, м. Тернопіль, Україна, 46000

ТЕМАТИЧНА ПАРАДИГМА НОВИНИХ ПРОГРАМ РЕГІОНАЛЬНИХ ТЕЛЕКАНАЛІВ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Мета дослідження – виявити тематичну специфіку наповнення новинних програм регіональних телеканалів.

Методологія дослідження. Під час дослідження використано загальнонаукові методи аналізу та узагальнення; контент-аналіз, а також моніторинг та порівняння. Стаття присвячена дослідженню тематичної парадигми новинних програм регіональних телеканалів «12 канал» (Луцьк), «СТС» (Суми), «Град» (Одеса), «МТМ» (Запоріжжя) в умовах російсько-української війни. Емпіричну базу становлять 120 новинних випусків обраних каналів у ефірі з 01.06.2023 по 30.06.2023.

Результати. Актуальність дослідження зумовлена потребою окреслення провідних тем на кожному з обраних телеканалів, а також їх відхилення від моделі, що домінує і в якій переважають: звіти ЗСУ щодо стану подій на лінії фронту, історії переселенців, кримінальна хроніка, соціальна проблематика регіону, волонтерські ініціативи, медицина, спортивні змагання і культурні події.

За результатами дослідження з'ясовано, що в період війни популярність регіональних медіа в Україні помітно зростає. Війна та соціально-економічна ситуація в країні призвели до переформатування медіапростору, що позначилося на тематиці новинних програм регіональних телеканалів. Завдяки кількісному аналізу новинних сюжетів щодо переважань у випуску новин тієї чи іншої тематики, доведено, що сюжети на кримінальну та соціальну тематику найчастіше транслювали на «12 каналі» та «МТМ», на телеканалі «Град» переважала інформація про звіти ЗСУ, а також відеоматеріали про культуру, тематичне наповнення новинних випусків «СТС» здебільшого стосується соціальної проблематики регіону та медицини.

Новизна дослідження полягає в спробі наукового окреслення особливостей тематики новинних сюжетів на українських регіональних каналах під час повномасштабного вторгнення росії до України.

Практичне значення дослідження полягає в можливості застосування отриманих результатів для покращення та вдосконалення тематичного наповнення новинних програм регіональних телеканалів.

Ключові слова: регіональне телебачення, телеканал, аудиторія, новинний сюжет, тематичне наповнення, медіапростір, новинна журналістика, медіаринок.

I. Вступ

Від початку повномасштабного вторгнення росії в Україну активізувалися суспільні дискусії щодо призначення та принципів функціонування телебачення, його впливу на аудиторію. Сьогодні, як ніколи, у центрі уваги громадськості й політичному є теленовини. Їх виробництво потребує постійного вдосконалення, адже мета будь-якого телеканалу – через залучення якнайширшої аудиторії здобути високий рейтинг. Це означає, що журналісти повинні створювати неупереджену картину подій. Неприпустимими є власні судження, виклад має орієнтуватися на факти [1]. У ситуації воєнного стану творчий аспект новинного виробництва зазнає змін. Перед медійниками постає проблема вдалого тематичного акцентування в інформаційних сюжетах, ретельного добору джерел інформації та спікерів, а також вони повинні моделюватися за професійними стандартами, які передбачають об'єктивне висвітлення подій, повноту, точність, правдивість. Тому проблема тематики новинних програм регіональних телеканалів є актуальною.

Прискіпливішою стає увага фахівців медіасфери й до аналізу телевізійного контенту, зокрема це стосується регіональних телеканалів. Традиційно на своїх платформах Інститут масової інформації та Детектор медіа подають їх моніторинг. Команда останнього, наприклад, у 2023 р.

щомісяця на головній сторінці ресурсу публікує результати перевірки на дотримання регіональними телеканалами професійних журналістських стандартів [9].

Теоретико-методологічне підґрунтя статті сформоване на основі праць М. Недопитанського [7], який звернув увагу на технології створення теленовін, Ю. Любченко та А. Третяк [6], які досліджували специфіку творення образу дійсності в телевізійному сюжеті через засоби монтажу, З. Вайшенберга [2], що узагальнив основи новинної журналістики, В. Демченко [4], який окреслив формотворчі аспекти телевізійних новин, О. Зернецької [5] та В. Гоян [3], що дослідили технологію виробництва аудіовізуального продукту.

II. Постановка завдання та методи дослідження

Мета дослідження – виявити тематичну специфіку наповнення новинних програм регіональних телеканалів.

Під час дослідження використано загальнонаукові методи аналізу та узагальнення; контент-аналіз, а також моніторинг та порівняння. Стаття присвячена дослідженню тематичної парадигми новинних програм регіональних телеканалів «12 канал» (Луцьк), «СТС» (Суми), «Град» (Одеса), «МТМ» (Запоріжжя) в умовах російсько-української війни. Емпіричну базу становлять 120 новинних випусків обраних каналів у ефірі з 01.06.2023 по 30.06.2023.

III. Результати

Новинна журналістика у своєму виборі керується стереотипно визначеними критеріями релевантної події. Серед них можна назвати, наприклад, тривалість якогось конфлікту, ступінь значущості події, її учасників та просторову віддаленість [2]. Важливу роль як у формуванні образу дійсності на місцях, так і основних критеріїв новинної журналістики, відіграє регіональне телебачення. Аудиторія сприймає інформацію про місцеві події крізь призму його подачі, де поєднані зображальні, текстові, технічні елементи [6].

У період війни популярність регіональних медіа в Україні помітно зросла. За даними опитування, виконаного InMind на замовлення Internews у межах «Медійної програми в Україні» за фінансової підтримки Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) [14], що проходило в чотири етапи (як загальнонаціональне опитування, так і фокус-групи) у період липень – вересень 2022 р., найвищий рівень довіри мають соцмережі (60%), новини в інтернет-медіа та на телебаченні – близько 50% (рис. 1).

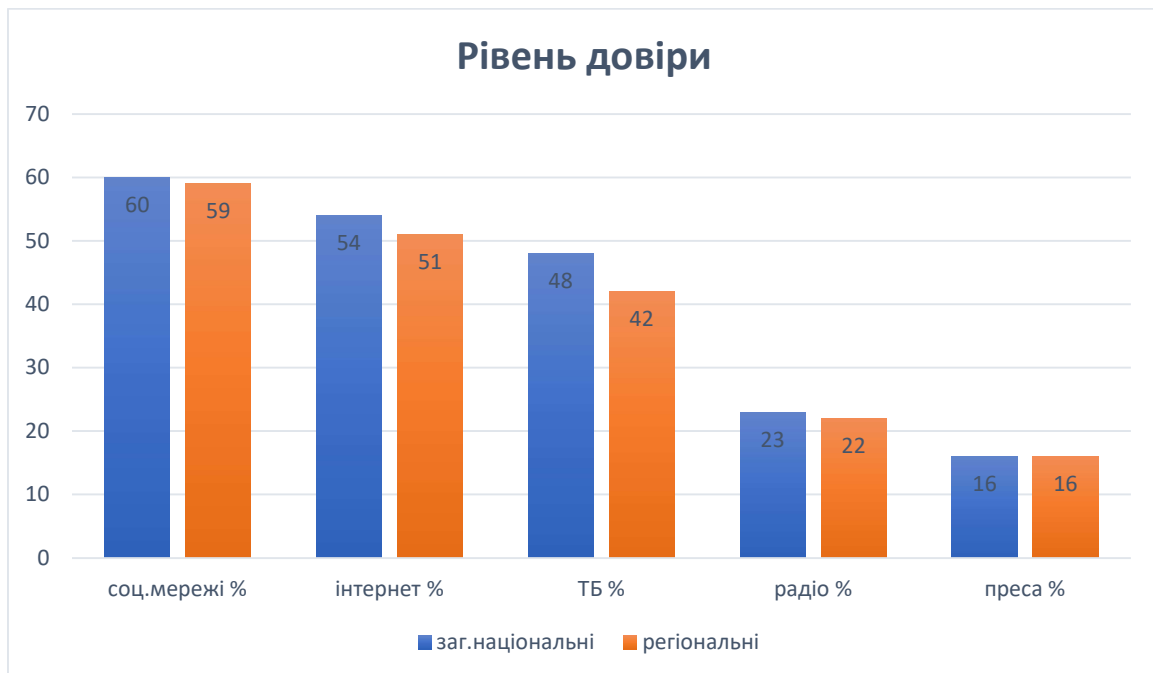

Рис. 1. Рівень довіри до медіа

Використання місцевого телебачення для отримання новин майже подвоїлося: з 27% 2021 р. до 44% цього року. Також значно зросла довіра до місцевих радіо та газет. Зокрема, групі респондентів (тимчасово переміщені особи) все ще подобається отримувати новини з їх рідної громади [14].

На червень 2023 р., як засвідчує моніторинг медіаринку України, в ефірі працювало 64 регіональних телеканали, які зіткнулися з новими викликами та правилами. У Запорізькій області, наприклад, в ефірному часі від 24 лютого 2022 р. залишилися два повноцінні телеканали: «Суспільне Запоріжжя» і «МТМ». Телеканал «ТВ-5», який належав ПАТ «Запоріжсталь» анулював ліцензію в липні 2022 р. Зараз телеканал на менших потужностях працює під іншим брендом –

«П'ята редакція» і транслює контент на ютуб-сторінці колишнього «ТВ-5». Телеканал «Алекс», який пропрацював близько 30 років, припинив мовлення з лютого 2023 р. [8]. Відновити вихід в ефір після деокупації області змогли журналісти телеканалів у Сумському регіоні. У квітні 2022 р. одними з перших повернулися до прямого мовлення ТОВ «Телекомпанія «СТС» (м. Суми) та КП «ТРК «ОХТИРКА» (м. Охтирка) [8]. В Одесі в обмеженому форматі функціонують лише 4 з приблизно 15 інформаційних телеканалів, які мовили до війни. Не зупиняли свої ефіри лише Перший міський телеканал, ТРК «Град» та «Суспільне». Інші місцеві телеканали стало ретранслюють марафон [1].

Аналіз користувачів регіональних телеканалів на платформі Ютуб показує, що лідирує «Київ» – 367 000 підписників. На другому місці львівський телеканал «НТА» – 233 000. Закриває трійку лідерів «ITV media group» (Рівне) – 88 800. Нижче у рейтингу розташувалися: Телекомпанія «TV-4» (Тернопіль) – 39 400, «12 канал» (Волинь) – 37 800, «МТМ» (Запоріжжя) – 29 000, «СТС» (Суми) – 27 300, «Град» (Одеса) – 26 000, «Суспільне Тернопіль» – 25 300, «Суспільне Львів» – 12 600 (рис. 2).

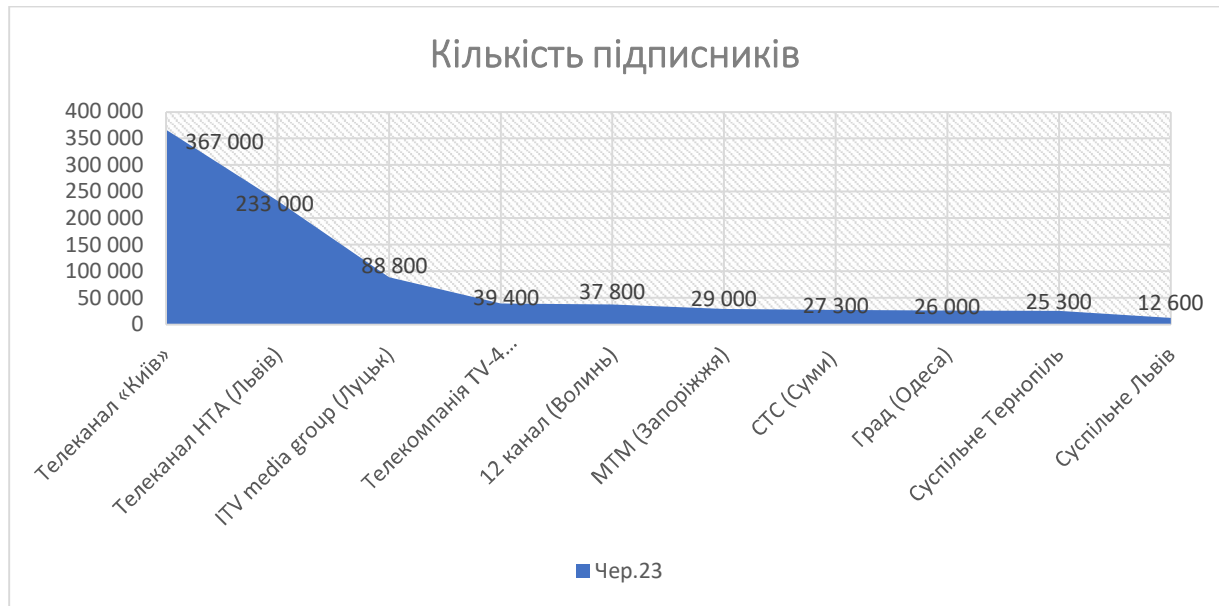

Рис. 2. Кількість підписників на платформі Ютуб за червень 2023 р.

Особливої пильності в умовах воєнного стану вимагає робота над створенням інформаційних телесюжетів. Для журналістів це означає ще ретельніше дотримуватися професійних та етичних стандартів. Також рейтинг теленовин, на думку М. Недопитанського, великою мірою залежить і від тематичної стратегії, спрямування якої має відповідати запитам аудиторії. Вичерпність, доступність і ексклюзивність інформації досягається, як зауважує вчений, не лише комунікативними, а й зображувальними засобами (відеоплан, деталь, інтер'єрне тло) [7]. Наступна вимога – це жанрове різноманіття програми, а також використання в ній технологічних можливостей телебачення. Не менш важливою складовою новинної програми є верстка – спеціальний порядок тем. Найчастіше це робота випускового редактора. Цей процес включає в себе кілька етапів:

1. Збір інформації. Медійники добирають інформацію про події, готують інтерв'ю, матеріали для сюжету.
2. Планування. Редактори визначають порядок матеріалів у новинному випуску, їхній хронометраж тощо.
3. Новинний сценарій. Підібравши сюжети, журналісти готують сценарій для ведучого новин.
4. Монтаж. Відео для випуску обробляють та монтують режисери: видаляють зайві кадри, покращують зображення та звук, додають спецефекти тощо.
5. Озвучення. Автори записують голосову доріжку, яка синхронізується із відеорядом сюжетів.
6. Повторний фактчек. Перед виходом в етер медійники ще раз перевіряють правдивість та точність інформації у відеоматеріалах.

7. Підготовка до етеру. Сюжети готують до трансляції і дублюються у цифровому форматі.

8. Архівування. Після етеру матеріали можуть бути архівовані для подальшого використання.

Вищезгадані етапи роблять новинні програми максимально об'єктивними і повноцінними.

Війна й соціально-економічна ситуація в країні повністю переформатували місцевий медіапростір. Найбільше це позначилося на тематичі регіональних телеканалів. Для досягнення

мети нашого дослідження проаналізували 120 новинних випусків обраних каналів у ефірі з 01.06.2023 по 30.06.2023. В основу вибірки телеканалів покладено рейтинг їх популярності серед користувачів на платформі Ютуб (рис. 2), а також їх локалізацію. Основне завдання нашого дослідження полягало у виявленні провідних тем на кожному з обраних телеканалів, а також їх відхилення від моделі, що домінує (рис. 3), у якій переважають: звіти ЗСУ щодо стану подій на лінії фронту, історії переселенців, кримінальна хроніка, соціальна проблематика регіону, волонтерські ініціативи, медицина, спортивні змагання і культурні події. Цю тематику новинних сюжетів ми обрали за приклад на основі проведених моніторинрів від Детектор медіа [9].

Рис. 3. Модель тематичного наповнення сюжетів

Запорізький телеканал «МТМ», створений у 2012 р., на червень 2023 р. мав 28,6 тисяч підписників на ютуб-каналі. Його новинна програма «На часі» в середньому триває близько 30 хвилин і зазвичай в ефір подається 10 сюжетів. На початку ведуча представляє їх короткий огляд із нарізкою основних. Згодом – представлено сюжети із оперативною інформацією, що на часі. Наприклад, у випуску від 27.06.2023, перший відеоматеріал із назвою «489 доба війни [11]. Запорізький напрямок», де йдеться про звіт основних подій на лінії фронту, виступають із офіційними коментарями голова ОВА, речник об'єднаного прес-центру Сил оборони таврійського напрямку, Президент України, речник генерального штабу ЗСУ. Такі сюжети за проаналізований період виходили в ефір практично щодня [11].

Загалом за проаналізований період найчастіше зустрічалися новини про житлово-комунальні питання, відновлення зруйнованих будинків. Щодо воєнної тематики, то щодня виходили сюжети під назвою «Ситуація на Запоріжжі», де представник генштабу ЗСУ, голова ОВА та інші розповідають останні новини, що стосуються військових дій цього регіону. Не оминали медійники «МТМ» увагою і спортивні події, культурну та освітню тематику. Зауважимо і присутність кількох сюжетів, представлених у формі особистих історій переселенців із тимчасово окупованих територій. В етері також були матеріали про волонтерські та благодійні ініціативи, безпечність та доступність укриттів, медичне забезпечення області та роботу міських управлінь і депутатів. Бачимо, що тематичне наповнення новинних випусків доволі різноманітне і збалансоване у своїй подачі [11]. Проте коментарі керівництва міста та області з'являються доволі часто, що засвідчує піар. Наприклад, сюжет за 26.06.2023, про безпечність укриттів. Серед основних спікерів – в.о. міського голови та голова ОВА [11]. У сюжеті за той же день про відновлення зруйнованих житлових будинків внаслідок ворожих обстрілів серед коментаторів знову в.о. міського голови, що, напевно, пояснюється тим, що телеканал знаходиться у власності Запорізької міської ради. Був і сюжет про проходження атестації місцевими депутатами, знову ж таки у випуску за 26.06.2023 [11]. Тематичне наповнення цього випуску було розбавлене культурною тематикою: сюжетом про нові артефакти, які знайшли на острові Хортиця, а також матеріалом про відкриття художньої виставки. Спортивна тематика представлена сюжетом «За козацькими традиціями», де йдеться про змагання між школярами у боротьбі навхрест [11].

Інформаційним продуктом волинського «12 каналу» є також новини. Його аудиторія – 35+. Дата початку мовлення ресурсу – 28 серпня 2017 р. Станом на червень 2023 р. мав понад 37 тисяч підписників у ютубі. Також телеканал має власну сторінку у фейсбуці, інстаграмі, тік-тоці, де здебільшого дублюється інформація з головної сторінки [13].

Середня тривалість кожного новинного випуску – 25 хвилин, наповненість – 12 сюжетів. Вони, як правило, розпочинаються за класичною схемою – ведучі у студії анонсують заголовки сюжетів. Важливо зауважити, що випуски розпочинаються традиційно не із регіональних, а із всеукраїнських новин. Сюжети будуються за схемою «факт плюс коментар». Наприклад, у випуску за 14.06.2023 на початку програми представлено два матеріали, де послідовно розповідається про наслідки підриву Каховської ГЕС та затримання колаборанта у лавах ЗСУ. В наступних сюжетах йдеться про актуальні події міста та області [13].

У більшості переглянутих матеріалів після загальноукраїнських новин подаються сюжети про волинян, які загинули в зоні бойових дій. Також присутня в новинній структурі випуску і політична тематика. На підтвердження – сюжет за 15.06.2023 про обрання нового голови Луцької районної ради [13]. Далі сюжети про очільників області чи міста зустрічаються рідко. Практично у кожному проаналізованому випуску присутні новини кримінальної хроніки із офіційними коментарями представників правоохоронних органів. Наприклад, сюжет «За хабар судитимуть землевпорядника Підгайцівської громади» за 27.06.2023 створено на основі офіційних даних від обласної прокуратури із використанням їхніх фото [13]. Що цікаво, сюжет «П'яний водій всунув у кишеню патрульному сто доларову купюру» 27.06.2023 тривалістю 40 секунд був сформований лише із закадрової начитки ведучої та висвітлення на екрані фото із позначкою «Патрульна поліція волинської області» без посилання у тексті на джерело інформації [13]. І такий формат для новин 12 каналу не є рідкістю. У матеріалі «Волинянка незаконно переправляла ухилянтів за кордон» 27.06.2023 використано в якості фото-ілюстрацій світлини із Державної прикордонної служби, а у закадровому тексті ведучої знову відсутні посилання на джерело інформації [13]. Тобто глядачам доводиться лише здогадуватися, що інформацію про правопорушення журналісти взяли в офіційних джерел правоохоронних органів. Така ж ситуація і з сюжетом «П'яний у Луцьку викрав навчальне авто та розбив ще три» 26.06.2023. Закадровий голос ведучої інформує про скоєну ДТП без посилання на джерело [13]. На відміну від попередніх сюжетів, тут були використані світлини аварії без зазначення джерела походження. Така ж ситуація і з новиною про ДТП у сюжеті «На проспекті Волі у Луцьку зіткнулися два легковики» 25.06.2023. У 18-секундному матеріалі не було жодних посилань на джерело інформації та звідки взята фото-ілюстрація [13].

Волинські медійники активно створюють новини і на тематику надзвичайних ситуацій, де фігурують працівники ДСНС Волинської області, проте у сюжеті «Рятувальники визволяли з квартири жінку і допомагали коту» були у тексті закадрової начитки лише слова «рятувальники допомогли», знову ж таки без посилання, звідки була отримана дана інформація [13]. За 25, 26, та 27 червня 2023 р. було 12 таких матеріалів. У більшості із них не було посилання на офіційне джерело інформації та відповідного маркування фото- і відеоматеріалів. Винятком є сюжети, які досліджують конфліктні ситуації. Наприклад, сюжет «Скандал на Маневиччині» за 15.06.2023, в основі якого скарга жительки громади на розпивання спиртних напоїв у робочий час працівниками селищної ради. Аби висвітлити всі сторони конфлікту, медійники взяли коментарі у голови селищної ради та працівників районної ради [13]. Тут нарешті з'явився офіційний коментар представників правоохоронних органів. Саме вони і з'ясовуватимуть, чи були у діях старости та решти працівників правопорушення.

Журналісти телеканалу активно працюють і над висвітленням соціальної тематики, часто зустрічаються сюжети про загиблих військових, волонтерські ініціативи. Однак, вкрай мало історій про переселенців. Стендапи журналістів за переглянутий період були відсутні. Піару міського голови чи обласного очільника помічено не було. Їхні коментарі подавали лише відповідно до необхідності тематики сюжету [13].

Телеканал «СТС» (Соціальне телебачення Сумщини) розпочав мовлення у липні 2015 року. Потенційна аудиторія СТС сягає до 800 000 глядачів в усіх найбільших населених пунктах регіону. Телекомпанія працює не лише як телевізійний мовник, але і як потужний регіональний продакшн. Більше половини щодобового ефіру «СТС» складають програми власного виробництва. Саме таку інформацію пишуть про себе представники каналу на офіційній сторінці. Кількість підписників на платформі Ютуб складає – понад 27 тисяч [12].

В середньому один новинний випуск триває близько 12 хвилин. Там представлено приблизно 5–6 сюжетів. На відміну від волинського телеканалу, сумські медійники у кожному із відеоматеріалів подають пряму мову, а також вказують джерело інформації. Проте, програма виходить без ведучого/ої у студії, присутні лише закадрові начитки.

В новинному випуску за 19.06.2023 було представлено п'ять сюжетів. Етер розпочався одразу із регіональних новин – відеоматеріалу про ракетний обстріл однієї громади із коментарем голови.

Сюжет супроводжувався ілюстраціями понівеченої інфраструктури. Зауважимо, що фото із зображенням крові і т.д. заблюрені не були [12].

Варто зазначити, що на противагу колегам із «12 каналу», котрі у кожному новинному випуску демонструють сюжети із всеукраїнськими новинами, на сумському каналі «СТС» представлені лише регіональні новини. У новинних програмах не згадується оперативна ситуація, пов'язана із військовими діями в Україні, лише поодинокі згадки про обстріл в області. Щодо коментарів офіційних представників керівництва міста та області, то такі зустрічаються вкрай рідко. Знайти їх вдалося лише у сюжеті «Оновлення відділення хіміотерапії» за 09.06.2023, де опісля прямої мови завідувачки відділення та директора медичного закладу представлено коментар мера та голови ОВА [12].

У кожному проаналізованому випуску був присутній сюжет на кримінальну тематику із зазначенням джерела інформації та коментарями від представників правоохоронних органів. Для тематичного балансу журналісти висвітлюють різноманітні питання, що стосуються соціальних питань та, наприклад, благоустрою міста. У сюжеті «Розбиті тротуари» за 13.06.2023, журналіст розповідає про проблему мешканців одного із мікрорайонів Сум [12]. Біля багатоквартирних будинків немає облаштованих тротуарів. У матеріалі представлені коментарі жителів, а також офіційні пояснення від міської ради. Знаходимо і висвітлення теми волонтерських ініціатив. Зокрема у відеоматеріалі «Допомога евакуйованим тваринам» за 09.06.2023, йдеться про тварин, котрих привезли із затопленої Херсонщини після підриву Каховської ГЕС [12]. Працівники притулку, де розмістили тварин, у коментарях закликали жителів Сумщини допомогти евакуйованим. Сюжет на спортивну тематику «Турнір Сумського району» є у випуску за 19.06.2023 [12]. Журналіст розповідає про проведення футбольного турніру між підлітками із різних громад області. Додамо, що це був єдиний сюжет на спортивну тематику за проаналізований період («СТС», 01.06 – 30.06.2023) [12].

Про найважливіші події у житті Одеси та області розповідають медійники телеканалу «Град». Зауважимо, що мова інтерфейсу на інтернет ресурсі лише російська, без можливості зміни. Українською подаються тільки новинні матеріали. Подібно до інших, телеканал представлений на різних інтернет платформах. Кількість підписників телеканалу на платформі Ютуб 26 тисяч користувачів [10].

У програмі «Новини Одеси» тривалість одного новинного випуску в середньому складає 25 хвилин, кількість сюжетів – 11. Розпочинається випуск із всеукраїнських новин. Зауважимо, що сюжети у програмі «Новини Одеса» на телеканалі «Град» подаються без назви. Ефір за 27.06.2023 почався із відеоматеріалу про обстріл Херсонської області [10]. Посилань на джерело інформації про обстріли у закадровому тексті не було. Відсутні були і маркування на фото, які використовувалися у якості ілюстрації. Схожу ситуацію спостерігаємо у випуску за 22.06.2023 [10]. У сюжеті про збільшення тарифів на електроенергію для підприємців ведуча у начитці не вказує джерела інформації, а лише підсумовує словами «попереджають експерти» [10].

У сюжеті за 27.06.2023 про кілька ДТП, що трапилися за минулу добу у місті посилання на джерело інформації таки знаходимо [10]. Журналістка у начитці повідомляє, що це Патрульна поліція Одеської області, відповідні водяні знаки мають і світлини, що ілюстрували відеоматеріал. Також посилання на джерело – ГУНП в Одеській області є у сюжеті за 22.06.2023 про замах на життя двох жительок Одеської області [10]. Загалом, за один новинний випуск журналісти використовують приблизно 3–4 сюжети, що стосуються кримінальної тематики із використанням матеріалів від патрульної поліції, національної поліції, прикордонної служби та служби безпеки. У більшості матеріалів немає прямої мови від фахівців чи речників вищезгаданих установ [10].

Сюжети на культурну тематику зустрічаються у випуску за 22.06.2023, про відкриття фото-робіт в одному із виставкових центрів міста [10], а також за 17.06.2023 про закриття театрального сезону в Одеському оперному театрі [10]. У цьому ж випуску наявний матеріал про ілюстративно-тематичну виставку, присвячену одеській моді. Зауважимо, що цей сюжет виявився найдовшим – понад шість хвилин. Цей час вибивається із традиційного хронометражу сюжетів у три хвилини [10].

Про моніторинг проб води з Одеського регіону сюжети подавалися щотижня за аналізований період. У відеоматеріалах є посилання на думку фахівців обласного центру контролю і профілактики хвороби, а також їх коментарі. Що цікаво, за один випуск із одинадцяти проаналізованих сюжетів пряма мова була подана лише у шести. Додамо, коментарі деяких героїв, що розмовляють у кадрі російською, переозвучено на українську не було. Українські титри у відео також були відсутні. Бачимо, що тематичне наповнення одеського телеканалу «Град» різноманітне, проте є окремі зауваження до верстки новинного випуску, а також хронометражу сюжетів [10].

Отже, серед основних тем новинних програм у проаналізованих телеканалах «12 канал», «СТС», «Град», «МТМ» виділяємо: звітування ЗСУ щодо поточної ситуації на лінії фронту, соціальна проблематика регіону, медична тематика, культура та спорт, волонтерські ініціативи та

історії переселенців, а також кримінальна хроніка. Кількісний аналіз новинних випусків щодо цього тематичного наповнення за перше і тридцяте червня 2023 р. демонструє таку тематику (рис. 4.,5).

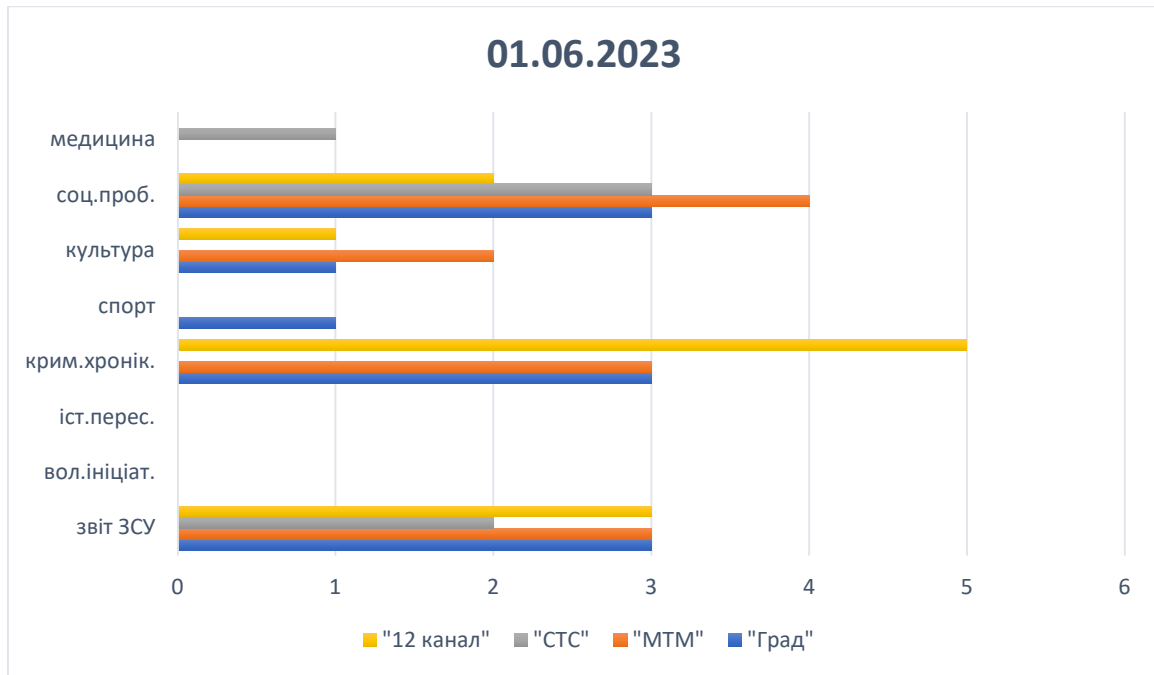

Рис. 4. Тематичне наповнення новинних сюжетів за перше червня 2023 року

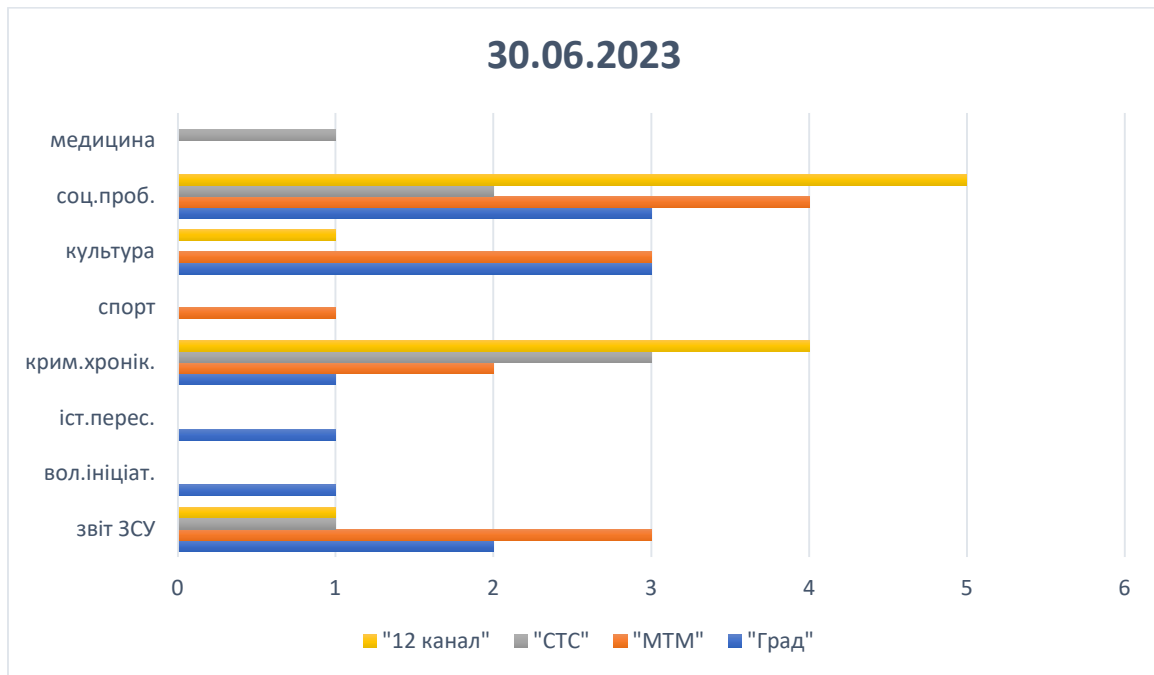

Рис. 5. Тематичне наповнення новинних сюжетів за тридцяте червня 2023 року

Бачимо, що за проаналізовані дні сюжети на кримінальну та соціальну тематику найчастіше транслювали на «12 каналі» та «МТМ». Першого червня матеріали про історії переселенців та волонтерські ініціативи на не зустрічалися на жодному телеканалі. На Телеканалі «Град» лідирувала інформація про звіти ЗСУ, а також відеоматеріали про культуру. Тематичне наповнення новинних випусків «СТС» здебільшого стосується соціальної проблематики регіону та медицини.

IV. Висновки

Таким чином, проблема специфіки функціонування регіональних телеканалів в умовах російсько-української війни сьогодні є актуальною. Важливо, щоб регіональні медіа під час війни надавали об'єктивну та різноманітну інформацію, а також підтримували громадську свідомість та

допомагали формувати конструктивний діалог у громаді. Їх аудиторія із початком воєнного стану в країні зростає, що, ймовірно, можна пов'язати із зацікавленням глядачів саме локальними новинами. А це ініціює творення регіональними телеканалами, по-перше, якіснішого контенту, по-друге, наближення програмної сітки до рівня національних.

Ключовими для тематичного наповнення новинних програм під час війни є врахування особистих інтересів і потреб аудиторії. Тому щоденний випуск новин, щоб задовільнити запити аудиторії, повинен бути насиченим тематично.

Список використаної літератури

1. Апончук А. Як війна вплинула на медіаринок Одещини. *Intent*. 2023. URL: <https://intent.press/publications/medialiteracy/2023/yak-vijna-vplynula-na-mediarinok-odeshini/> (дата звернення: 02.07.2023).
2. Вайшенберг З. Новинна журналістика : навч. посіб. Київ : вид-во «Академія української преси», 2004. 262 с.
3. Гоян В. Специфіка творчості телевізійного журналіста в екранній комунікації. *Наукові записки Інституту журналістики*. 2012. № 46. С. 74–80.
4. Демченко В. Нові формотворчі аспекти телевізійних новин з двома ведучими. *Теле- та радіожурналістика*. 2011. № 10. С. 70–73.
5. Зернецька О. Трансформація типів новинних передач політичної комунікації. *Нова політика*. 2011. № 1. С. 52–53.
6. Любченко Ю., Третяк А. Створення образу дійсності в телевізійному сюжеті засобами монтажу. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2022. № 72. С. 203–208.
7. Недопитанський М. Журналістська майстерність: репортерський досвід : практ. посіб. Київ : вид-во «Інститут журналістики імені Т. Шевченка», 2009. 76 с.
8. Після 24 лютого: яким був 2022 рік для регіональних медіа. *IMI*. 2023. URL: <https://imi.org.ua/monitorings/pislya-24-lyutogo-yakym-buv-2022-rik-dlya-regionalnyh-media-i50014> (дата звернення: 02.07.2023).
9. Регіональні теленовини. *Детектор медіа*. 2023. URL: <https://detector.media/category/regionalni-telenovini/> (дата звернення: 02.07.2023).
10. Телекомпанія «Град». 2023. *YouTube*. <https://www.youtube.com/@grad> (дата звернення: 02.07.2023).
11. Телекомпанія «МТМ». 2023. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/@tvmtmonline> (дата звернення: 03.07.2023).
12. Телекомпанія «СТС». 2023. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/@user-tx1ezbeg2q> (дата звернення: 04.07.2023).
13. Телеканал «12 канал». 2023. *YouTube*. URL: <https://www.youtube.com/@12channelnews> (дата звернення: 04.07.2023).
14. Українські медіа, ставлення та довіра у 2022 р. *Inmind*. 2023. URL: <https://internews.in.ua/wp-content/uploads/2022/11/Ukrainski-media-stavlennia-ta-dovira-2022.pdf> (дата звернення: 02.07.2023).
15. Яцина А. Медіаландшафт Сумщини – 2022: як медіа області жили й працювали цей рік. *IMI*. 2023. URL: <https://imi.org.ua/monitorings/medialandshaft-sumshhyny-2022-yak-media-oblasti-oblast-zhyly-i-pratsyuvaty-tsej-rik-i52832> (дата звернення: 02.07.2023).

References

1. Aponchuk, A. (2023). Yak viina vplynula na mediarynok Odeshchyny [How the war affected the media market of Odesa]. *Intent*. Retrieved from <https://intent.press/publications/medialiteracy/2023/yak-vijna-vplynula-na-mediarinok-odeshini/> [in Ukrainian].
2. Vaishenberh, Z. (2004). *Novynna zhurnalistyka* [News journalism]. Kyiv: Academy of the Ukrainian Press [in Ukrainian].
3. Hoian, V. (2012). Spetsyfika tvorchoosti televiziinoho zhurnalista v ekrannii komunikatsii [The specificity of the work of a television journalist in on-screen communication]. *Scientific notes of the Institute of Journalism*, (46), 74–80 [in Ukrainian].
4. Demchenko, V. (2011). Novi formotvorchi aspekty televiziinykh novyn z dvoma veduchymy [New formative aspects of television news with two presenters]. *Television and radio journalism*, (10), 70–73 [in Ukrainian].
5. Zernetska, O. (2000). Transformatsiia typiv novynnykh peredach politychnoi komunikatsii [Transformation of types of news broadcasts of political communication]. *New Politics*, (1), 52–53 [in Ukrainian].
6. Liubchenko, Y., & Tretiak, A. (2022). Stvorennia obrazu diisnosti v televiziinomu siuzheti zasobamy montazhu [Creating an image of reality in a television plot by means of montage]. *Scholarly notes of V. I. Vernadsky Tavri National University. Series: Philology. Journalism*, (72), 203–208 [in Ukrainian].

7. Nedopytanskyi, M. (2009). *Zhurnalistska maisternist: reporterskyi dosvid* [Journalistic skills: reporting experience]. Kyiv: Institute of Journalism named after T. Shevchenko [in Ukrainian].
8. Pislia 24 liutoho: yakym був 2022 рік для регіональних медіа [After February 24: What 2022 was like for regional media]. (2023). *IMI*. Retrieved from <https://imi.org.ua/monitorings/pislia-24-lyutogo-yakym-buv-2022-rik-dlya-regionalnyh-media-i50014> [in Ukrainian].
9. Regionalni telenovyny [Regional TV news]. (2023). *Media detector*. Retrieved from <https://detector.media/category/regionalni-telenovini/> [in Ukrainian].
10. Telekompaniia «Hrad» [«Grad» television company]. (2023). *YouTube*. Retrieved from <https://www.youtube.com/@grad> [in Ukrainian].
11. Telekompaniia «MTM» [«MTM» television company]. (2023). *YouTube*. Retrieved from <https://www.youtube.com/@tvmtonline> [in Ukrainian].
12. Telekompaniia «STS» [«STS» television company]. (2023). *YouTube*. Retrieved from <https://www.youtube.com/@user-tx1ez6eg2q> [in Ukrainian].
13. Telekompaniia «12 kanal» [«Channel 12» television company]. (2023). *YouTube*. Retrieved from <https://www.youtube.com/@12channelnews> [in Ukrainian].
14. Ukrainski media, stavlennia ta dovira u 2022 r. [Ukrainian media, attitude and trust in 2022]. (2023). *Inmind*. Retrieved from <https://internews.in.ua/wp-content/uploads/2022/11/Ukrainski-media-stavlennia-ta-dovira-2022.pdf> [in Ukrainian].
15. Yatsyna, A. (2023). Medialandshaft Sumshchyny – 2022: yak media oblasti zhyly y pratsiuvaly tsei rik [Media landscape of Sumy Oblast – 2022: how media of the region lived and worked this year]. *IMI*. Retrieved from <https://imi.org.ua/monitorings/medialandshaft-sumshhyny-2022-yak-media-oblasti-oblast-zhyly-i-pratsyuvaly-tsej-rik-i52832> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 20.11.2023.

Received 20.11.2023.

Nahorna Y. Thematic Paradigm of Regional TV Channels' News Programs in the Context of the Russian-Ukrainian War

The purpose of the study is to point out the thematic specifics of the content of news programs on regional TV channels.

Research methodology. The study used general scientific methods of analysis and generalization. The main method is content analysis, and monitoring and comparison methods were also used. The article is devoted to the study of the thematic paradigm of the news programs of the regional TV channels «Channel 12» (Lutsk), «STS» (Sumy), «Grad» (Odesa), «MTM» (Zaporizhzhia) in the context of the Russian-Ukrainian war. The empirical base consists of 120 news releases of the selected channels aired from 01.06.2023 to 30.06.2023.

The results. The relevance of the study is due to the need to identify the leading topics on each of the selected TV channels, as well as their deviation from the dominant model, which is dominated by: reports of the Armed Forces of Ukraine on the state of events on the front lines, stories of IDPs, criminal chronicles, social issues of the region, volunteer initiatives, medicine, sports competitions and cultural events. The study found that during the war, the popularity of regional media in Ukraine increased significantly. The war and the socio-economic situation in the country led to the reformatting of the media space, which affected the topics of news programs on regional TV channels. The study found that during the war, the popularity of regional media in Ukraine increased significantly. The war and the socio-economic situation in the country led to the reformatting of the media space, which affected the topics of news programs on regional TV channels. Through quantitative analysis of news stories on the prevalence of certain topics in the newscasts, it is proved that stories on criminal and social issues were most often broadcast on Channel 12 and MTM, while on Grad TV channel information about reports of the Armed Forces of Ukraine and videos about culture prevailed, and the thematic content of the newscasts of STS mainly concerns social issues of the region and medicine.

Novelty of the study lies in the attempt to scientifically outline the peculiarities of the topics of news stories on Ukrainian regional channels during Russia's full-scale invasion of Ukraine.

The practical significance of the study lies in the possibility of applying the results obtained to improve and enhance the thematic content of news programs on regional TV channels.

Key words: regional television, TV channel, audience, news story, thematic content, media space, news journalism, media market.

Nahorna Y. Paradygmat tematyczny programów informacyjnych regionalnych kanałów telewizyjnych w kontekście wojny rosyjsko-ukraińskiej

Celem badania jest wskazanie specyfiki tematycznej treści programów informacyjnych w regionalnych kanałach telewizyjnych.

Metodologia badania. W badaniu wykorzystano ogólne naukowe metody analizy i uogólniania. Główną metodą jest analiza treści, wykorzystano również metody monitoringu i porównawcze. Artykuł poświęcony jest badaniu paradygmatu tematycznego programów informacyjnych regionalnych kanałów telewizyjnych «Kanał 12» (Łuck), «STS» (Sumy), «Grad» (Odessa), «MTM» (Zaporozże) w kontekście

wojny rosyjsko-ukraińskiej. Baza empiryczna składa się ze 120 komunikatów informacyjnych wybranych kanałów emitowanych od 01.06.2023 do 30.06.2023.

Wyniki. Istotność badania wynika z potrzeby zidentyfikowania wiodących tematów na każdym z wybranych kanałów telewizyjnych, a także ich odchylenia od dominującego modelu, w którym dominują: raporty Sił Zbrojnych Ukrainy o stanie wydarzeń na linii frontu, historie przesiedleńców wewnętrznych, kroniki kryminalne, kwestie społeczne regionu, inicjatywy wolontariackie, medycyna, zawody sportowe i wydarzenia kulturalne. Badanie wykazało, że w czasie wojny popularność mediów regionalnych na Ukrainie znacznie wzrosła. Wojna i sytuacja społeczno-gospodarcza w kraju doprowadziły do przeformatowania przestrzeni medialnej, co wpłynęło na tematy programów informacyjnych w regionalnych kanałach telewizyjnych. Dzięki analizie ilościowej wiadomości na temat przewagi określonych tematów w programach informacyjnych udowodniono, że historie dotyczące kwestii kryminalnych i społecznych były najczęściej nadawane na Kanale 12 i MTM, podczas gdy na kanale Grad TV przeważały informacje o raportach Sił Zbrojnych Ukrainy i filmach o kulturze, a treść tematyczna programów informacyjnych STS dotyczy głównie kwestii społecznych regionu i medycyny.

Nowatorstwo badania polega na próbie naukowego nakreślenia specyfiki tematów wiadomości na ukraińskich kanałach regionalnych podczas pełnej inwazji Rosji na Ukrainę.

Praktyczne znaczenie badania polega na możliwości zastosowania uzyskanych wyników do poprawy i ulepszenia treści tematycznych programów informacyjnych w regionalnych kanałach telewizyjnych.

Słowa kluczowe: telewizja regionalna, kanał telewizyjny, widzowie, wiadomości, treści tematyczne, przestrzeń medialna, dziennikarstwo informacyjne, rynek mediów.